תל-אביב, 6.7.36

בעשר וחמשה רגעים (לפה"צ) חנה האווירון בשדות רמלה. הדרך לת"א כחמול שלשום.

א.ג. הודיע לזקן על שיחתו אתנו, אבל עמד רק על הפסקת העליה בזמן חקירת הועדה. את הצעתו השניה לא הזכיר. ווקופ כמובן תומך בהצעה זו, אבל מתנגד שזה יבוא מהיהודים - למען לא להחשיד את הערבים...

ירושלים, 8.7.36

מספר האנשים 13.000: בת"א 2000, בחיפה 1500, בירושלים 1500, בכפר כ-8000. כמאה סכונות, 5000 גדולים, 3500 קסנים (לסכונות הגדולות 5000 לכ"א, לקסנות 2000, לגדולים 80). 12.000 עגולים, התעשיה נמשכת.

- ההחזקה בת"א מראשית המאורעות ועד עכשיו עלתה 3000 לא"י, מלבד כספים אחרים; בירושלים 2000, בחיפה 2000 (סכומים אלה כוללים רק הוצאות האנשים: כלכלה ובמקרים ידועים משכורת). מספר השוטרים 400, נוספים 1700, הגפירים נהפכים ל"נוספים". בעמק חפר בלבד יש 300 נוספים.

הממשלה נותנת באופן ליברלי רשיונות לרובי-ציד. בשביל התקפה במרחק של 200 מטר הוא לא רע מרובה xxx. דרשו מהכסטר 10.000 לא"י בשביל אלף רובי ציד. רוצים להעביר

./.

1000 למשקים בשביל איחון צבאי, זה דורש 8000 לא"י לחדשיים.

(יתכן משלוח של 3000 גדולים - יעלה 20.000 לא"י -
אבל נחוץ פונד לריסק, להבטיח 15% במקרה כשלון).

- בר-כוכבא: המזח עכשיו ארכו 150 מטר, רחבו 6,5 מטר, כולו ברזל. רק רצפתו עץ. עלה עד עכשיו 5000: עד עכשיו שולמו 1500 (500 של הסוכנות, 500 ההסת', 500 של "פרדס"). השאר ישולם מכספי המוסדות: הסוכנות 2500, ההסת' 2500, פרדס 5000, פ.ר. 5000, אפ"ק 2500, סינדיקט (רוקח) 1500 = ס"ה 19.000. למניות היסוד יש 50% של הקולות: 25% לסוכנות, 25% לעיריה. לסוכנות יש זכות ויטו ב-4 שאלות: מו"ם עם הממשלה, העסקת פועלים לא יהודים, קשרים עם חברות אחרות, פירוק החברה.

הוה"פ הגדול של הסוסד מורכב מיותר מעשרים איש, מתוכם נבחר ועד פועל בן 15 איש (2 מהעיריה, 1 מההסתדרות, 1 מהסוכנות, הופיין ופרסים), ויש עוד הנהלה זמנית של 7: רמז, רוקח מהעיריה, אחיו רוקח, גרדינגר, קומרוב (פרדס), יוסף שפירא (פ.ר.), בר-כוכבא. המנהל - בר-כוכבא.

ספרסים נכנסו לאוצר 60.000, במזומן 40.000.

ועד הנאמנים של האוצר מורכב מועד הפועל של 15 בתוספת קפלן ורוסנשטרייך.

ארמסטרונג מציע הארכת הגשר לעוד 100 מטר, בנין קירות עץ משני צדדי הגשר להגנה מפני הגלים, משולשי עץ בקצה הגשר בים, התקנת שתי שורות של דיקוביל, עם אלווסור

./.

מתנועע על פסי הדיקוביל, הארכת הגשר ביבשה עד התעלה, באופן שמגרש התעלה תהפך לאזור מכס. עוד לא נתן תשובה לשאלת מחסה הסירות. ארמסטרונג נותן להתקנת הירקון לשמש מחסה. עבודה זו (גשר ומחסה) תדרוש עוד ששה שבועות, ואז אפשר יהיה לפרוק 600 טון סחורה ליום. דבר זה יעלה עוד כ-9000 לירה.

תכנית שניה היא: לאפשר 1000 פריקה וגם הסעת 30.000 תיבות ת"ז ליום. לשם כך יבנה מזח שני, גדול יותר, מדרומו של מזח זה, עם משבר גלים ומחסה לסירות, שזה יעלה 7-80.000 לא"י - או יותקן הירקון להחזקת סירות (כפתיחה לנמל גדול בירקון) - יעלה 50.000 לא"י. הממשלה הרשתה לנפץ הסלעים שעל פי הירקון בים.

המומחה מלונדון (בקטון) יקבע אם לבנות מזח חדש - או להתקין את הירקון.

מלבד אניית המלט הראשונה משרתת את המזח רק אניות "עתיד" (4 אניות קטנות המשרתות החוף). לגבי שאר האניות יש העמולה גדולה מצד סוכני האניות (ערבים). גם מצד הסוחרים היהודים אין לחץ רציני לטובה.

בשבוע שעבר פרקו 600 טון סחורה, והיתה עבודה ל-120 איש במשך 4 ימים, השתכרו עד 4 גרוש ליום. ז"א שפריקת 1000 ליום תעסיק יותר ממאתים איש (יפו היתה פורקת 1000 טון ליום).

הדרישות מהממשלה:

1) אישור רשמי לקביעותו של בית המכס,

2) קביעות הפריקה גם לאחר פתוח נמל יפו,

./.

3) רשום הסירות בחל=אביב,

4) פתיחת מחסן סכס,

5) " "בונדד" בשטח התערוכה,

6) עבודת יום ראשון,

7) לשחרר האניות מהליכה ליפו.

- שיחה עם קפלן: הולכת ומצטמצמת התצרוכת, מצטמצמות ההשקעות. הפדיון בהלבשה, רהוט וכדומה יש ירידה של 30% לעומת אשתקד. באופן מיוחד סובלים הסלונים. בהזנה יש ירידה לא כל כך גדולה. המחזור של תנובה גדל ע"ח ההספקה הערבית. כניסת ההון ירדה ביוני, ביחוד מפולין, על חצי (משמונה מאות - לארבע מאות אלף). המצב בבנקים לארץ מבחינת תשלומי שטרות. כמובן אין הבנקים לוחצים ביותר. גם מבחינת הפקדונות לא רע, אבל היקף פעולת הבנקים מצטמצם.

באפ"ק יש כשבעה מליון לא"י פקדונות. הליקבידיות בבנקים עלתה (עד 70%). יש מעין מורטוריום וולונטרי בארץ. התעשיה היהודית היתה נשענת בעיקר על שוק יהודי פנימי - עד 85% (10% השוק הערבי, 5% חו"ל), אבל השוק היהודי הצטמצם. האבן נתייקרה, והיוקר הזה מכביד על הבנין. הממשלה החליטה לבנות כביש למגדל צדק ולהעמיד משטר צבאי לאפשר עבודה באבן.

בבתי החרושת נתאספו "מחסנים". אפ"ק נותן הלוואה תמורת שעבוד המחסנים בגבול של 50% של שווי עצמי של המחסן (בערבות 10% של הסוכנות, 10% של הבנק לתעשיה), ולכן עובדים

./.

בהרבה בתי-חרושת רק 3 ימים בשבוע.

בחיפה יותר טוב.

- ישיבה עם סומחה המים - פוס: לדעתו הערכות המים שעד עכשיו מוגזמות. השיטות של ססורק וורבה אינן בטוחות בעיניו. הערכתו של הדסורן יותר נכונה. יתכן שיש מים בצפונית מזרחית של באר שבע (דרומית מזרחית של דהריה ), אולי גם בדרום מערב באר שבע. בכרנב - מסופק מאוד. יש גם להשתמש במים בהרים במידה ידועה. אינו מאמין בנפט בסביבות ים המלח - אולי בסביבה עזה.

ביחס לערבה - בין בצפון ובין בדרום - אינו אופטימי.

מחכות ומינרלים כמעט שאין בארץ, אולם יש אוצרות רבים בים המלח. מלבד האשלג יש לעשות מגנזיום כלוריד - מחכת מגנזית, שהיא קלה בשליש מאלומיניום, ויתכן שבעתיד הקרוב יבנו בתים ממחכת מגנזיום.

אילו אפשר היה להרים גובה המים בים כנרת במטר - היו אפשרויות ההשקאה מתרבות.

יש גם לשים לב לאפשרויות השקאה מליטני. עבר הירדן לא חקר.

- דובקין מתאונן על מנסור. מחדד מתוך חוסר הבנה ענין המזרחי בפולין, חושד כל המפלגות וכל חברי ההנהלה ורואה עצמו כאובייקטיבי יחיד.

./.

חושש לקיצוצי קפלן בתקציב תרצ"ז. קפלן כאילו בונה תקציב עליה על יסוד 15.000 עולים. רוצה לקצץ בהכשרה ושליחים.

ירושלים, 9.7.36

קליינמן מתאונן על היחס להעולם ולו: יש חובות למדפיס 500 לא"י, לאחרים 400, לו מגיעים פיצויים בעד העברה 200, הוצאות נסיעה של אשתו 25 לא"י.

בארץ יש 150 חותמים (היו מקודם 100) ומכירה ובדדת 200 - זה לא טוב!

- רופין פיתח תכניתו: לעשר שנים הבאות להשקות מיליון דונם, חצי מיליון ליהודים, לכל אחד 20 דונם, חצי מיליון לערבים, 10 דונם לכל אחד (נוסף על האדמה הבלתי מושקה שיש לו) - ז"א 25.000 משפחה חקלאית במשך עשר שנים, או 125.000 נפש. לכל חקלאי שלושה לא חקלאים - הרי חצי מיליון במשך עשר השנים, נוסף על 400.000 שיש עכשיו, ורבוי סבעי של 10.000 לשנה במשך עשר השנים - הרי 100.000, יחד מיליון.

הערבים: עכשיו 950.000, רבוי סבעי 25.000 לשנה - הרי 250.000 ז"א בעוד עשר שנים 1,200.000. בעשר השנים השניה שוב ישוב של מיליון דונם השקאה, 20 דונם ליהודי, 10 דונם לערבי.

עכשיו יש בערך 100.000 משפחות חקלאיות, בערך חצין בהרים וחצין בעמקים (בתוך זה יש כ-10.000 משפחה יהודית).

./.